

META YPOKY:

- опознайомитися із творчістю композиторів, представників «віденської класичної школи»;
- ПРОАНАЛІЗУВАТИ ОСОБЛИВОСТІ ЖАНРІВ «СОНАТА» ТА «СИМФОНІЯ»;
- УДОСКОНАЛЮВАТИ ВМІННЯ АНАЛІЗУВАТИ,
   ПОРІВНЮВАТИ ТА ХАРАКТЕРИЗУВАТИ ТВОРИ
   МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДАНОЇ ЕПОХИ;
- РОЗВИВАТИ НАВИЧКИ ОСМИСЛЕНОГО СПРИЙНЯТТЯ МИСТЕЦЬКИХ ТВОРІВ;
- ВИХОВУВАТИ ЕСТЕТИЧНИЙ СМАК НА КРАЩИХ ЗРАЗКАХ СВІТОВОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТИЛЮ

З середини XVIII до початку XIX ст. (орієнтовно 1750-1820 рр.) у Західній Європі, а потім і в Україні радикальна зміна поглядів на світ, перегляд соціальних цінностей і правил поведінки отримують відображення в музичному мистецтві, яке називають «класицизмом». Музичний класицизм не без підстав вважається стилем, а не просто епохою, як бароко: твори композиторів цього історичного етапу відрізняє яскраво виражена художня едність тем, образів, мови, форми. Саме в цей час у західноєвропейській музиці складаються «зразкові» для всієї подальшої історії структури сонати і симфонії.

Вершиною усього музичного класицизму є творчість представників так званої віденської класичної школи. До неї належать австрійські композитори Франц Йозеф Гайдн (1732-1809), Вольфганг Амадей Моцарт 1756-1791), а також німецький композитор Людвіг ван Бетховен (1770-1827).

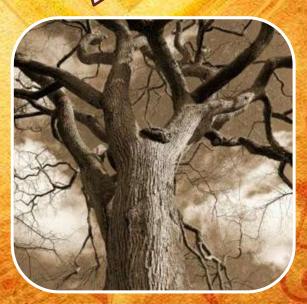
COHATA

Жанр камерно-інструментальної музики, що складається із трьох частин, об'єднаних спільним задумом та образним змістом. Назва пішла від італійського «sonare» (звучати)

I частина швидка (енергійні образи) II частина повільна (ліричний відступ) III частина швидка (урочистосвятковий фінал)

СОНАТНА ФОРМА

У сонатах спостерігається упорядкованість форм, симетричність, подібна до архітектурних форм класицизму.

UBHAKA
OBPASH)

ЕКСПОЗИЦІЯ

 $\Gamma.\Pi$

 $\Pi.\Pi$

РОЗРОБКА

Г.П

 $\Pi.\Pi$

РЕПРИЗА

Г.П

 $\Pi.\Pi$

ПРЕДСТАВЛЕННЯ ТЕМ, ОБРАЗІВ КОНТРАСТ ЧИ КОНФЛІКТ ТЕМ ПОСЛАБЛЕННЯ ПРОТИСТОЯННЯ ТЕМ, ЗАВЕРШЕННЯ

В епоху класицизму відбувся розквіт жанру сонати. У Гайдна їх — 52, у Моцарта — понад 30, у Бетховена — 32.

Гайдн. Соната мі мінор

Моцарт. Соната №16 до мажор

Бетховен. Соната № 8 «Патетична» до мінор

ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ КОНЦЕРТ

У спадщині композиторів-класиків чимало концертів для фортепіано, скрипки, віолончелі, флейти, кларнета та інших інструментів. Вони писали концерти і для кількох інструментів, тобто подвійні, потрійні.

В.- А. Моцарт.
Концерт для флейти
та арфи з оркестром
до мажор

Класичні зразки симфонії написані для симфонічного оркестру і являють собою цикл з 4 частин, перша з яких пишеться в сонатній формі. Засновником класичної моделі симфонії вважається И. Гайдн (понад 100). У Моцарта їх більше 40, а у Бетховена - 9.

Гайдн. Симфонія з ударами литавр (II частина)

Симфонія № 5 Л. Бетховена завершена 1808 року. Усі 4 частини об'єднані грізною темою, що звучить на початку твору як епіграф. Про неї Бетховен сказав: «Так доля стукає у двері». Вона звучить FF (фортисимо, дуже голосно) одночасно у різних інструментів.

Симфонія не має програми, її зміст не виражений словами, та яскрава, виразна музика, конкретне значення основного мотиву дають право розглядати симфонію як картину боротьби людини з перешкодами життя в ім'я радості і щастя.

4 частини симфонії можна уявити як окремі моменти цієї боротьби. Фінал зображує перемогу людини над силами зла і

<u>Бетховен.</u>
<u>Симфонія №5</u>
(<u>I частина</u>)

насильства. Ця симфонія присвячена другу і меценату Бетховена, сину останнього гетьмана України, графу Андрію Розумовському.

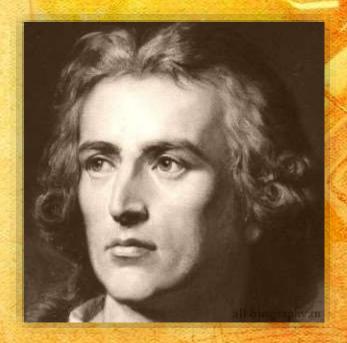
Симфонія № 9 (1824р.)- остання завершена симфонія, створена Людвігом ван Бетховеном. У її четвертій частині звучить знаменита «Ода до радості», на вірші оди Фрідріха Шиллера, текст якої виконується солістами та хором.

Український переклад Миколи Лукаша

Радість, гарна іскро Божа! Несказанно любо нам Увійти, царице гожа, В твій пресвітлий дивний храм. Все, що строго ділить мода, В'яжеш ти одним вузлом, Розцвітає братня згода Під твоїм благим крилом.

Xop

Обнімітесь, мільйони, Поцілуйтесь, мов брати! Дай нам ласки й охорони, Вічний Отче доброти!

Фрідріх Шиллер

Це перший зразок, коли композитор використав у симфонії поряд з інструментами людський голос. Цей фрагмент, в аранжуванні Герберта фон Караяна, став Гімном Євросоюзу.

Λ. ван Бетховен.«Ода до радості» зсимфонії №9

домашне завдання:

Віднайдіть у мережі Інтернет відео флешмобів із використанням музики композиторівкласиків

Зворотний зв'язок: Human, zhannaandreeva95@ukr.net